

Waggaa 20th ... Lak. 1/2004

፳፻፲፭ ዓመት.....፩/፩/፩፭

20th year No. 1/2012

Finfinee, Guraandala 16/2004

፳፻፲፭ የተተ ፪ ቀን ይሰሳ ዓ.ም

Finfine, February 24,2012

MAGALATA OROMIYAA

መ ገልታ አርማ መረጃ

MEGELETA OROMIA

Gatiin Tokko Qar. 2. 50

የንብ የቃ ድር ካል ማኑት

Unit Price Birr 2.50

To'anno Caffee Mootummaa Naannoo
Oromiyaatiin Kan Bahe

የክርማያ በአራዳው ከልላዎች መንግሥት
በመጀመሪያ አርማያ መስቀል የወጣ

Lak. S. Poostaa 21383-1000

የፖ.ክ.ቁጥር

P.O.Box

QABEENTAA

Labsii Lak. 170/2004

Labsii Qaamota Raawwachiiftuu Mootummaa Naannoo Oromiyaa Aangoo fi Hojji Isaanii Murteessuuf Bahe Lak. 163/2003 Fooyessuuf Labsii Bahe Fuula 1

Labsii Lak. 170/2004

Labsii Qaamota Raawwachiiftuu Mootummaa Naannoo Oromiyaa Aangoofi Hojji Isaanii Murteessuuf Bahe Lakk. 163/2003 Fooyessuuf Labsii Bahe

Labsii Qaamota Raawwachiiftuu Mootummaa Naannoo Oromiyaa Aangoofi Ga'ee Hojji Isaanii Murteessuuf Bahe Lak. 163/2003 keessaasirna bulchiinsaafi misoomaa lafa baadiyyaa fi magaalaa irra deebiidhaan gurmeessuun barbaachisaa ta'ee waan argameef;

Misoomaa fi bulchiinsi lafa magaalaa sirna odee effannoo ragaa lafaa fi qabeenya dhaabbataa lafaan walqabatee jiru hammayeessuun odee effannoo iftoominia qabu diriirsuun sirna itti gaafatamummaa qabu ijaaruun barbaachisaa ta'ee waan argameef;

Aangoofi ga'ee hojji qaamota raawwachiiftuu tokko tokko irra deebii'uun sirreessuun barbaachisaa ta'ee waan argameef;

Akkaataa Heera Mootummaa Naannichaa Foyya'ee Bahee Labsii Lakk. 46/1994 Keewwata 49(3) (a) tiin kan kanatti aanu labsameera.

ማውጫ አዋጅ ተዘግኝነት

የክርማያ በአራዳው ከልላዎች መንግሥት አስፈላጊ
አካላትን እንደገኘ ለማቅረቻቸት፣ ለልማትና
ተማሪ-ቍዥን ለመወሰን የወጣውን አዋጅ ተዘግኝ/ይሸጋን ለማቅረብ የወጣ አዋጅ

የክርማያ በአራዳው መንግሥት አስፈላጊ
አካላትን እንደገኘ ለማቅረቻቸት፣ ለልማትና
ተማሪ-ቍዥን ለመወሰን የወጣውን አዋጅ ተዘግኝ/ይሸጋን ለማቅረብ የወጣ አዋጅ

የክርማያ በአራዳው መንግሥት አስፈላጊ
አካላትን እንደገኘ ለማቅረቻቸት፣ ለልማትና
ተማሪ-ቍዥን እንደገኘ ለማቅረቻቸት፣ ለልማትና
ተማሪ-ቍዥን ለማቅረቻቸት አስፈላጊ ሆኖ በመግኘቱ፣
ለማትና የከተማ መሬት አስተዳደር አስፈላጊ
ከመሬት መሬት መሬት የወጥ የለው
ቍዥን እንደገኘ ለማቅረቻቸት፣ ለልማትና
ተማሪ-ቍዥን እንደገኘ ለማቅረቻቸት አስፈላጊ ሆኖ
በመግኘቱ፣

የክርማያ በአራዳው መንግሥት አዋጅ
ተዘግኝ/ይሸጋን እንደገኘ ለማቅረቻቸት አስፈላጊ
የወጥ የለው የወጥ የለው ሆኖ መሬት
የሚከተሉው ቴወቃድ::

CONTENT

Proclamation No. 170/2012

A Proclamation Enacted to Revise the Powers and Duties of Oromia National Regional State Executive Organs Amendment Proclamation No.163/2011.....Page 1

Proclamation No. 170/2012

A Proclamation Enacted to Revise the Powers and Duties of Oromia National Regional State Executive Organs Amendment Proclamation No. 163/2011

WHEREAS, it is necessary to reorganize the powers and duties of rural and urban land administration system and development stated in A Proclamation Enacted to Revise the Powers and Duties of Oromia National Regional State Executive Organs No. 163/2011;

WHEREAS, it has become necessary to undertake appropriate management and development of urban land and immovable property in the modern information system to ensure transparency and reliable urban land management system;

WHEREAS, it is necessary to amend the powers and duties of some executive organs;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 49(3) (a) of the Revised Constitution of the Region No.46/2001 it is hereby proclaimed as follows.

- 6) Waraqaa ragaa abbaa qabiyummaa lafa baadiyyaa investimentii qaama hayyamameef ni kenna, ni galmeessa;

7) Qabannaa fi ijaarsa seeraan alaa lafa baadiyyaa irratti gaggeeffamu ni to'ata, tarkaanfii seeraa ni fudhata, akka fudhatamu ni taasisa, qaama dhimmi ilaalu waliin ni hojjeta;

8) Lafa baadiyyaa hojii misoomaa adda addatiif barbaadame ilaachisee qaama dhimmi ilaalu wajjiin shallaggii beenyaa akkaataa seeraatiin ni raawwata, kaffaltiin beenyaa osoo lafa isaanii irraa hin ka'in dursee akka kafalamuu ni taasisa, qaama dhimmi ilaallatu waliin ni hojjata, namoota qabiyee isaanii gadi lakkisan deebii'anii akka of danda'an qaama dhimmi ilaalu wajjiin ni hojjata, ni gargaara, ni hordofa, ni to'ata;

9) Lafa baadiyyaa fi eegumsa naannoo ilaachisee wal diddaa uumame qaama dhimmi ilaallatu waliin ta'uun furmaata akka argatu ni taasisa;

10) Qaamota qabeenya uumamaa seeraan ala itti fayyadamuun dhiibbaa geessisan deebiisanii akka misoomsan ni taasisa, tarkaanfii seeraa ni fudhata, akka fudhatamus ni taasisa;

11) Lafa baadiyyaa hojii misoomaa fi tajaajila adda addatiif ooluu dandaa'u qoratee ni qopheessa;

12) Lafa baadiyyaa gara magaalaatti daangeeffamu ilaachisee ragaa barbaachisaa ta'e qopheessun qaama dhimmi ilaallatu waliin walharkaa fudhiinsa ni raawwata;

13) Haala qabatamaa naannichaa irratti hundaa'uudhaan madaallii sadarkaa eegumsa naannoo ni qopheessa, yammuu mirkanaa'u hojii irra akka oolu ni taasisa, hojii irra oolmaa isaa ni to'ata;

14) Hojiwwan misoomaa adda addaa gaggeeffaman kamiyyuu naannoo irratti dhiibbaa akka hin qaqqabsiifne ni to'ata;

15) Sagantaaleen pirojektoota misoomaa mootummaadhaan, miti-mootummaa fi qaamota biroon yammuu karoorfaman sakatta'iinsi dhiibbaa naannoo dursee akka adeemsifamu ni taasisa, ulaagaalee sakatta'a dhiibbaa naannoof barbaachisu ni qopheessa, qaama barbaaduuf ni kenna, hojii irra oolmaa isaa ni to'ata;

16) Hafteewwan oomisha warshaalee fi hazbaan magaalota keessaa bahan sirna madaallii ikoooliji akka hin xureessine ni to'ata, tarkaanfii sirreeffamaa ni fudhata, akka fudhatamu ni taasisa;

17) Ragaalee fi odeeuffanno lafa baadiyyaa fi eegumsa naannoo ni gurmeessa, ni kuusa, ni bulcha, qaama dhimmi ilaaluuf ni beeksisa;

2) የኢትዮጵት የንግድ መሬት ይዘጋጀ
ባለቤትነት ጥናከር መረጃና ለተፈቀደት
አካል ይመጣል፤

3) ሆነ ውጥ የንግድ መሬት ይዘጋጀ የቃጥጋል፤
ሁዋዊ አርምጃ ይወስዳል፤
አርምጃ አገልግሎቶ ያደርጋል፤
ከሚመለከተው አካል ይርብል፤

4) ለተለያየ የልማት ሲሆን የተፈለጉ
የንግድ መሬት አስመልክቶ ከሚመለከተው
አካል ይርብል፤ ይዘጋጀ የሰጠው
ይፈጸመው ለሳጥውን አገልግሎት
ከሚመለከተው አካል ይርብል፤
ይደገናል፤ ይዘጋጀ የቃጥጋል፤

5) የንግድ መሬትና የኢትዮጵት የጥቅም አስመልክቶ
የሚፈጸመውን አስመልክቶ ከሚመለከተው
አካል ይርብል፤ ለመሆኑ መፍትሮ አገልግሎት
የደርጋል፤

6) ሆነ ውጥ መንገድ የተፈጥሮ ስነዱ
በመተካም ጥሩት ያደረሰ አካላት መልዕ዗
አገልግሎሙት ያደርጋል፤ ሁዋዊ ደርምጃ
የወስዳል፤ አገልግሎቶ ያደርጋል፤

7) ለተለያየ አገልግሎቶችና የልማት ሲሆን
ለመል የሚፈጸመውን የንግድ መሬት አጥቢያ
የዘጋጀል፤

8) ወደ ከተማ የተከለበት የንግድ መሬት
አስመልክቶ አስፈላጊውን መረጃ በማዘጋጀ
ከሚመለከተው አካል ይርብል የርከብኩ ስርዓትን
የፈጸማል፤

9) በከልሉ ተጨማሪ ሆኖም ለገድ በመመስረት
የኢትዮጵት የጥቅም የሚፈጸመውን የዘጋጀል፤
ለዚህ ሲሆን ለገድ አገልግሎት ያደርጋል፤
ሸጻ ለገድ መዋሪያው ይቃጥጋል፤

10) ማናቸውም የሚከኞቸ የተለያየ የልማት
ሲሆን በኢትዮጵት ለገድ ጥሩት አገልግሎት
የቃጥጋል፤

11) በመንግስት መንግስታዊ ባልሆኑ
በለያት አካላት የሚከኞቸ የልማት
ተርሱካች፤ ተርጉራውች ለታችቂያ
አስቀድሞ የኢትዮጵት ተወስኝ ያስቀ
አገልግሎት ያደርጋል፤ ለኢትዮጵት ተወስኝ
አስፈላጊውን መስራርት የዘጋጀል፤
ለሚፈጸመው አካል ይሰጣል፤ ሲሆን ለገድ
መዋሪያው ይቃጥጋል፤

12) የፌብርኩ ተራሱ ምርመራ ከዚ
ጥቃቄ የሚለቀቀ ቅጽዎች የኢትዮጵት ማናቸው
ሆኔትን አገልግሎቶ ይቃጥጋል፤
የሚከኞቸ አርምጃ ይወስዳል፤
አገልግሎቶ ያደርጋል፤

13) በመንግስት መንግስታዊ ባልሆኑ
በለያት አካላት የሚከኞቸ የልማት
ተርሱካች፤ ተርጉራውች ለታችቂያ
አስቀድሞ የኢትዮጵት ተወስኝ ያስቀ
አገልግሎት ያደርጋል፤ ለኢትዮጵት ተወስኝ
አስፈላጊውን መስራርት የዘጋጀል፤
ለሚፈጸመው አካል ይሰጣል፤ ሲሆን ለገድ
መዋሪያው ይቃጥጋል፤

14) የኢትዮጵት ተራሱ ምርመራ ከዚ
ጥቃቄ የሚለቀቀ ቅጽዎች የኢትዮጵት ማናቸው
ሆኔትን አገልግሎቶ ይቃጥጋል፤
የሚከኞቸ አርምጃ ይወስዳል፤
አገልግሎቶ ያደርጋል፤

15) የኢትዮጵት ተራሱ ምርመራ ከዚ
ጥቃቄ የሚለቀቀ ቅጽዎች የኢትዮጵት ማናቸው
ሆኔትን አገልግሎቶ ይቃጥጋል፤
የሚከኞቸ አርምጃ ይወስዳል፤
አገልግሎቶ ያደርጋል፤

16) የኢትዮጵት ተራሱ ምርመራ ከዚ
ጥቃቄ የሚለቀቀ ቅጽዎች የኢትዮጵት ማናቸው
ሆኔትን አገልግሎቶ ይቃጥጋል፤
የሚከኞቸ አርምጃ ይወስዳል፤
አገልግሎቶ ያደርጋል፤

17) የኢትዮጵት ተራሱ ምርመራ ከዚ
ጥቃቄ የሚለቀቀ ቅጽዎች የኢትዮጵት ማናቸው
ሆኔትን አገልግሎቶ ይቃጥጋል፤
የሚከኞቸ አርምጃ ይወስዳል፤
አገልግሎቶ ያደርጋል፤

- 18) Haala qabatamaa rakkoo itti fayyadama lafa baadiyyaa fi eegumsa naannoo ilaachisee hojii ijarsa dandeetii fi hubannoona akka cimu ni taasisa;

19) Lafa baadiyyaa fi eegumsa naannoo ilaachisee qaamota adda addaa walii walitti dhufeeyna ni taasisa;

20) Iddoon jirenya lubbu qabeeyyii adda addaa miidhamee jirenya isaanii irattu balaa akka hin qaqqabsiisne ni to'ata, badii uumamu irattu tarkaanfii ni fudhata, akka fudhatamu ni taasisa;

21) Manca'ina qabeenya uumamaa ni to'ata, badiin uumamee yoo argame qaama dhimmi ilaal walii tarkaanfii seeraa ni fudhata, akka fudhatamu ni taasisa;

22) Bulchiinsa lafa baadiyyaa fi eegumsa naannoo ilaachisee qoranna fi qo'anno ni gaggeessa, bu'aan isaa akka hojii irra oolu ni taasisa.

4. Aangoo fi Ga'een Hojii Biiroo Industrii fi Misooma Magaalaa ilaachisee keewwata 16 jalatti tumamee ture haqamee kan kanatti aanee jiruun bakka bu'eera:

 - Industrii naannicha keessatti akka babal'atuu fi dhimmoota misooma industrii saffisiisuf gargaaran sakatta'uun haalawwan mijaaawaan akka uumaman ni taasisa;
 - Naannicha keessatti industriiwwan xixiqqaan, giddu-galeessaa fi gurguddoon babal'atanii ce'umsi diinagdee gara industriitti saffinaan akka taasifamu cimee ni hojjeta;
 - Gosoota Industrii tarsiima'a ta'aniif xiyyeffannoo kennuudhaan deeggarsa addaa ni kenna;
 - Waldalee ogummaa gama industriittiin gurmaa'an ni jajjabeessa, deeggarsa barbaachisaa ta'e ni kenna;
 - Imaammata, tarsiimoo fi sagantaalee misoomaa fi bulchiinsa lafa magaalaa ni qopheessa, yoo hayyamame akka hojii irra oolu ni taasisa;
 - Sirni hammayyaa'an misoomaa fi bulchiinsa lafa magaalaa akka diriiru ni taasisa, ni deeggarsa, ni to'ata, ni hordofa;
 - Lafti magaalaa pilaanii magaalaa eegee quşanno fi faayidaa ol'aanaaf akka oolu qajeelfamootaa fi hojimaata ni qopheessa, akka hojii irra oolu ni taasisa, ni to'ata, ni hordofa;
 - Magaalonni naannichaa dorgomawaa, jiruu fi jirenyaaaf mijaa'oo, magariisa fi qulqullinaan hawwattoota akka ta'an ni hojjeta, ni deeggarsa;

(i) ከጋብሩዋቸና እንዳስተኛውም የሚለቀው መሆኖም ጉጥረ ንግድ በእነበዱ ስለ-መንዳር ሌይት እንዳደርበት የእነበዱ እቅታን የካፍል፣ ቅጂ ባለት ቤት የሚሰተተከያ እርምጃ ይመሳል፣ እንዳውልም የደርጋል፤

(ii) የገዢ መራት አጠቃቀምና የእነበዱ ተጠቃሚ ተጨማሪው ቅጂ አስመልክቶ የእቅም ታንተኞች ማራኑ ባንክበት እንዳስተባት የደርጋል፤

(iii) የገዢ መራትና የእነበዱ ተጠቃሚ አስመልክቶ ከተስያየት አነስተኛ ዝርዝር ያልተፈል፤

(iv) የተለያየ ሁይወት ያለቸው ነገሮች የመኖሪያ እነበዱ ተንሬቶ በሀይወቻቸው ሌይት እንዳደርበት ይቀጣል፤ በማረጋገጧው ተፋት ሌይት እና እርምጃ ይመሳል፣ እንዳውልም የደርጋል፤

(v) በተፈጥሮ ስነት ሌይት የሚረርሱውን ተፋት ይቀጣል፤ ተፋት ተፈጥሮ ሲሆን ጉዳዱ ከሚመለከተው እነዚ ሰር ሁኔታ እርምጃ ይመሳል፣ እንዳውልም የደርጋል፤

(vi) የገዢ መራትና የእነበዱ ተጠቃሚ አስያርርን አስመልክቶ ተኋናና ምርጥና የካፍል፤ ወጪቱ ማራኑ ሌይት እንዳውልም የደርጋል፤

(vii) የእንዳስተኞች ከተማ ልማት በርሃን አስመልክቶ በአንቀጽ ሁኔታ የተዘረዘሩት መልዕክት ተስርዎ ከዚህ ቅጥሎ ባለት ተተከተዋል፤

(viii) እንዳስተኞች በአስፈላጊ ወሰት እንዳስተኞች ልማት እንዳሸጋጌ የሚረዳትን ጉዳዱ በመፈተሻ አስቀድ ሆነታዎች እንዳሸጋጌ የደርጋል፤

(ix) አነስተኛ፤ መከተሉና ተካልዋ እንዳስተኛውን በአስፈላጊ ወሰት ተተክተዋው ወደ እንዳስተኞች የሚረጋገጥ የእነዚ ምርጥና እንዳሸጋጌ እንዳሸጋጌ የደርጋል፤

(x) በተፈጥሮ ለሆነ የእንዳስተኞች አስፈላጊ ተካልት በመስጠት ልዩ ድጋፍ ይመሳል፤

(xi) በእንዳስተኞች ዘርፍ የተደረሱ የመጀመሪያ ማረጋገጧ የበረታታል፤ አስፈላጊውን ድጋፍ ይመሳል፤

(xii) የተተማ መራት ልማትና አስተዳደር ጥለሁ፤ በተፈጥሮና ጥርጋገጥና የካፍል፤ ለፈቻቸው ማራኑ ሌይት እንዳውልም የደርጋል፤

(xiii) አመኖም የተተማ መራት ልማትና አስተ ዘርፍ ለማትና እንዲዘረጋጅ የደርጋል፤ ድጋፍ ይመሳል፤ ይቀጣል፤

(xiv) የተተማ መራት ተለንጂ መብቀ ቅጥን መሠረት የደረሰ ሁኔታ ለከተትና ቅጥን እንዳውል መመራየቻችን እኩራርቻች የካፍል፤ ማራኑ ሌይት እንዳውልም የደርጋል፤ ይቀጣል፤ ይከተተል፤

(xv) የአስፈላጊ ከተሞች ተወስኝ፤ ለገዢ ተከተማ፤ እንደንደገና በወደታቸው ማረጋገጧ

- 9) Magaaloota keessattii fi daangaa magaalotaa irratti ijarsi seeraan alaa akka hin babal'anne qaama dhimmi ilaalu waliin ykn ofii isaatii qajeelfamaa fi hojimaata ni qopheessa, hojii irra oolmaa isaa ni hordofa, ni to'ata;
 - 10) Magaalota keessatti haala qabiinsa ragaa lafaa fi qabeenya lafaan wal-qabatee jiru sirna kaadastaraatiin akka qabamuu fi gurmaa'u sochii hojii gama kanaan magaalota keessatti gaggeeffamuu ni qindeessa, ni to'ata, hojii irra akka oolu ni taasisa;
 - 11) Qophii fi raawwii karoora hojii fi baajata bulchiinsa magaalotaa yeroo yeroodhaan ni hordofa, ni gamaaggama, ni qindeessa;
 - 12) Misooma magaalaa, diizaayinii fi ijaarsa gamoowwanii ilaachisee imaammata, tarsiimoo fi seeronni mootummaan bahan hojii irra ooluu isaanii ni hordofa, ni to'ata;
 - 13) Mirgi ofiin of bulchuu magaalotaa fenname haala itti cimu irratti qorannoo ni gaggeessa, dandeettii raawwachiisummaa isaanii akka guddisan deeggarsa ni kenna;
 - 14) Bakka bu'ummaa argatuun sadarkaa guddinaa fi qaama seerummaa magaalummaa ni kenna;
 - 15) Magaalota keessatti misooma ariifachiisaa fiduu, akkasumas dimookiraasii fi bulchiinsa gaarii dhugoomsuuf tattaaffii taafisamuuf deeggarsa barbaachisaa ta'e ni kenna;
 - 16) Rakkinni mana jirenyaa magaalota keessa jiru haala itti salphatu qorachuudhaan mootummaadhaaf yaada murtii ni dhiyeessa, yammuu mirkanaa'u hojii irra akka oolu ni taasisa;
 - 17) Namoota mana jirenyaa ijaarachuuf waldaan gurmaa'an ilaachisee qajeelfama ni qopheessa, hojii irraa akka oolu ni taasisa, ni hordofa, ni to'ata;
 - 18) Tajaajiloonni bu'uura misoomaa adda addaa kan akka ibsaa, bishaanii, bilbilaa, daandii, sarara dhangala'aa fi kan kana fakkaatu magaalota keessatti akka babal'atu qaama dhimmi ilaalu waliin ni hojjeta, haala ni mijeesa;
 - 19) Magaalonni humna galii isaanii akka cimsatan qaama dhimmi ilaalu waliin yeroo yeroon qunnamtii taasisuun haala mijaa'aa ni uuma, ni hordofa, deeggarsa barbaachisaa ta'es ni kenna;
 - 20) Gatii kiraa fi akkaataa murteen gibira manaa itti murtaa'u qajeelfama ni qopheessa, yammuu hayyamamus hojii irra akka oolu ni taasisa;
 - 21) Gatii yeroo meeshaa ijaarsaa fi humna namaa qindeessuun seektaroonni akka beekan ni taasisa;

- 9) Issue directives and guide-line alone or with concerned body to control illegal urban expansion and construction; control and follow up its implementation;
 - 10) Organize data regarding land and property related to land as per cadastral map system; control, cause to be implemented;
 - 11) Coordinate, follow up and evaluate preparation and implementation of budget and plan of urban administration;
 - 12) Control and follow up the implementation of urban development construction design policies, strategies and laws;
 - 13) Undertake research to strengthen urban self governance and support to build their performance capacity;
 - 14) Give legal personality and development level to cities upon representation;
 - 15) Give necessary support for activities undertaken to enhance sustainable development and realize democracy and good governance in urban areas;
 - 16) Study and submit proposal to the government on conditions how to minimize urban housing problem and implement upon approval;
 - 17) Issue directives for those organized in associations to build residential houses; implement the same; control its implementation;
 - 18) Cooperate with concerned body and facilitate conditions to develop and provide infrastructure service such as electricity, water, telephone, road, and sewerage lines;
 - 19) Create conducive conditions with the concerned body to strengthen the revenue generating capacity of towns; follow up; provided necessary support;
 - 20) Prepare directive on rental house price and rental house income tax; implement the same upon approval;
 - 21) Organize and notify government sectors current construction materials and labor power price;

- 22) Magaalonni humna tajaajilaa fi bu'ura misoomaa diriirsuuf dandeettii cimsachuu kan isaan dandeessisu deeggarsa akka argatan dhaabbilee miti-mootummaa fi qaamota gargaarsaa biroo waliin qunnamtiit ni taasisa, haala ni mijeessa, ni hordofa, magaalonnis magaalota biyya biroo waliin michummaa akka uummataan qaama ilalu waliin ni hojjeta;

23) Magaalota keessatti rakkoon diinagdee, hawaasummaa fi siyaasaa haala furmaata itti argachuu danda'u ilaalcissee qaama mootummaa dhimmi ilalu waliin ni qorata, toofaa ni baasa, akka hojii irra oolus ni taasisa;

24) Dandeettii raawwachiisummaa magaalotaa cimsuuf leenjiwwan adda addaa qopheesee ni kenna, akka kennamus haala ni mijeessa;

25) Bulchiinsa magaalotaa gidduutti walitti dhufeenyii fi wal gargaarsi akka jiraatu ni qindeessa, waldaan gurmaa'anii akka wal-deeggaran qaama dhimmi ilalu waliin ni hojjata;

26) Manneen mootummaa magaalota keessatti argaman akkaataa itti bulanii fi darban ilaalcissee qajeelfama ni qopheessa, yammuu mirkanaa'us hojii irra akka oolu ni taasisa;

27) Guddinni magaalotaa fi baadiyyaa akka wal deeggaraa deemuu qaama dhimmi ilalu waliin ni hojjata;

28) Magaalonni haala hammayummaa qabuun pilaanii magaalaa eeganii deemuu isaanii ni hordofa, ni to'ata, pilaaniin magaalaa sadarkaa isaa eegees akka qophaa'uuf deeggarsa barbaachisaa ni kenna;

29) Damee ijaarsaa keessatti haala hirmaannaan hawaasaa itti babal'atu ni qorata, hojii irra ni oolcha;

30) Sadarkaa fi koodota ijaarsa gamoo naannichaa ni qopheessa, diizaayniin ijaarsaa naannicha keessatti gaggeeffaman sadarkaa fi koodii eeguu isaanii xiinxaluuudhaan ni mirkaneessa, ol'aantummaan ni to'ata;

31) Diizaayiniin pirojektoota ijaarsaa dhuunfaa yookiin investimentii gaggeeffaman sadarkaa fi koodii eeguu isaanii ni xiinxala, ni mirkaneessa, hayyama hojii ijaarsaa ni kenna, yookiin qaamni biroo akka kennubakka bu'iiinsa ni kenna;

32) Pirojektoota baajata mootummaatiin gaggeeffamaniif waliigaleewwan hojii fi diizayiniin ijaarsaa akka qophaa'u ni taasisa, barbaachisaa ta'ee yoo argame ni qopheessa, waliigaltee hojii ijaarsaa mootummaa bakka bu'un ni mallatteessa, raawwii isaa ni hordofa, ni to'ata;

፩፭) ከተማች የካልጠናት ተከልና መሰረት
ለማት ለመዘርት የሚያስቀጥውን
አቶም ለማጠናር የሚያስቀጥውን
ድጋፍ እንደሆነ መግባትዎች ካልሆነ
ደርሱችና ካለውት የዕርዳት አሳላት
ዚ ገንዘብነት ያደርጋል፤ ሁኔታዎችን
የመቻቸል፤ ይከታተላል፤ ከተማችው
ካለውት ህጻዊ ከተማች ጽር ወይም እንደ
ገር እንዲሁ ይመራል፤

፪፮) በከተማች ወሰጥ አካልጣይያዊ
ማህበራዊ ጥረቱካው ቅጂዎች መቅተሶ
ለማጥናር የተለያየ ለሰጠውን
የያይ ከሚመለከተው የመግባት አካል
ዚ የጠናል፤ በልተን ይቀረባል፤ በበ
ለይ እንዲውል ያደርጋል፤

፪፯) የከተማችን የሚሰልበዚ እቅም
ለማጠናር የተለያየ ለሰጠውን
አካልቸው ይመራል፤ እንዲመጠጥ
ሁኔታዎችን የመቻቸል፤

፪፱) በከተማች አስተዳደር መከከል
ግንዘቡትና መረዳዎት እንዲኖር
የቀናዎል፤ በማህበራት ተረሱቸው
እንደሸጋገኘ ተያይ ከሚመለከተው አካል
ዚ ይመራል፤

፪፲) በከተማች ወሰጥ የሚገኘ የመግባት
ቢቶች የሚተያደጋበትና የሚተ
ገለፋበትን ሁኔታ አስመልክቶ መመራ
ያ የዘረጃል፤ ለቦዕቃዎ ለሆነ ለይ
እንዲውል ያደርጋል፤

፪፳) የከተማችን የጠናር ዕድገት አያተ
ዶጋል እንዲያደር ከሚመለከተው አካል
ዚ ይመራል፤

፪፴) ከተማች አመዳጥነትን መሰረት
የደንብ ሁኔታ የከተማ ጥንን መበቀ
መቆዳቸውን ይከታተላል፤ ይቀጣውል፤
ይረጃውን የጠናው የከተማ ጥንን
እንዲያደር አስፈላጊውን ይጋ
የመራል፤

፪፵) በግንባታው ነርፍ ወሰጥ የሠራተሰበ
ተካተና የመረዳሩበትን ሁኔታ የጠናል፤
ሆነ ለይ የመላል፤

፪፶) የከልና የካን የጊዜ ይረጃና ከይ
የዘረጃል፤ በከልና ወሰጥ የሚከናወ
የጊዜ ይዘዋል ይረጃና ከይ መጠቀቸው
ይመግኑል፤ ይረጃባል፤ የጊዜ ይ
ሆነ ፍቃድ ይመራል፤ ወይም ለ
አካል እንዲሰጥ ወከልና ይመራል፤

፪፷) በመግባት በቻት ለማካኤል
ጥርቻቻች የሥራና የግንባት ይዘዋል
ወሰኑ እንዲከናወ ያደርጋል፤ አስፈላጊ
ሆነ ለያጥናው የዘረጃል፤ የመግባት
የጊዜ ሆኖ ወሰኑን መግባት
በመከከል ይረጃባል፤ አሉባወመ
የከታተላል፤ ይቀጣውል፤

- 22) Establish good relationship and create strong support of non-governmental organizations and other donor to enhance urban capacity building to provide and facilitate service and infrastructure of the urban and establish collaboration and friendship with the city of other countries;
 - 23) Undertake a study and devise a means to resolve social, economic and political problems of urban area in collaboration with the concerned bodies; implement the same;
 - 24) Prepare and give different trainings to strengthen the capacity of urban; facilitate conditions for trainings to be given;
 - 25) Coordinate the relationship among cities to support each other; work with the concerned body for towns to be organized in associations and support each other;
 - 26) Issue directives as to how government houses are administered and transferred; implement up on approval;
 - 27) Work for urban and rural development linkage in collaboration with concerned body;
 - 28) Control and follow up cities whether they follow the master plan in a modern way; give the necessary support in the preparation of master plan;
 - 29) Undertake study on conditions that increase participation of the society on the construction sector; implement same;
 - 30) Prepare regional building standard and code; examine and approve regional building designs comply with the standards and code of the region;
 - 31) Evaluate and approve whether private or investment building project designs comply with the standards and code; issue construction work license or empower other organs to do same;
 - 32) Cause the preparation or prepare design and construction work agreement for construction projects run by government budget; sign governmental construction work agreements on behalf of the government; follow up and supervise its implementation;

- 33) Ijaarsa pirojektoota mootummaa ilaalchisee madaallii caalbaasii xiinxalee ni mirkaneessa, yookiin qaama birootiif bakka bu'iinsa ni kenna;
- 34) Jijiirama yookiin dabalata hojii ijaarsaa, jijiirama gatii, waliddaa pirojektoota ijaarsaa irratti uumamuu fi gaaffiilee kanneen irratti dhihaatan xiinxalee furmaata akka argatan haala ni mijeessa;
- 35) Ijaarsa pirojektoota gamoowwan mootummaan gaggeessu ni hordofa, kaffaltiin akka raawwamatamu ni taasisa, raawwii isaas ni madaala, rakkoo mudate qorachuun yaada furmaataa mootummaadhaaf ni dhiheessa;
- 36) Sadarkaa caalbaasii, ijaarsaa fi walharkaa fuudhiinsa ijaarsa gamoowwanii ilaalchisee yeroo barbaachisaa ta'etti to'annoo ni gaggeessa, tarkaanfii sirreffamaas ni fudhata;
- 37) Meeshaa ijaarsaa naannootti argamuun gamoowwan akka ijaaramanii fi gatiin pirojektoota gamoowwanii akka gadi bu'u qorannoo fi sadarkaa adda addaa qopheesee akka hojii irra oolu ni taasisa;
- 38) Hojii ijaarsaa irratti hirmaachuudhaaf gaaffiin hayyama kontiraaktarummaa fi gorsjtootaa yammuu dhiyaatu xiinaluuudhaan hayyama ogummaa ni kenna, ni haaroomsa, sadarkaa ni guddisa, ni galmeessa, hayyamni kenname seeraa fi naajusaan ala hojii irra ooluu isaa yoo mirkaneesse ni haqa, haala raawwii isaanii irratti hundaa'uun kontiraaktarootaa fi gorsjtootaa gareedhaan addaan baasee seektaroonni akka beekan ni taasisa;
- 39) Sadarkaa diizaayinii bulchiinsa kontiraataa, ijaarsaa fi gatii pirojektoota gamoowwanii akka qophaa'u ni taasisa, kan qophaa'ee dhihaate ni mirkaneessa, dhimmoota kana ilaalchisee mootummaadhaaf gorsa ni kenna;
- 40) Bu'uura misoomaa magaalota keessatti hojjetamanifiif hojii diizaayinii fi sadarkaa ijaarsaa eggatanii hojjetamuu isaanii ni xiinxala, ni mirkaneessaa.

ዕ) የመንግስት የግንባታ ተረጋናቶችን
አስመልክቶ የጠራዎች መመዘኛን ነውም
የወድቂል፣ ወደም ለለለ አካል በውክልና
ይመጣል;

ዔ) ተጨማሪ የግንባታ ሥራ ወደም ለውጥ፣
የዋጋ ለውጥ፣ በግንባታ ተረጋናቶች ላይ
የሚሸጠሩ አስመግባባቶችን በነበረ ጉዳዮች
ገዢ የሚቀርብ ቴያቄዎችን በመመርመር
መናትኑ እንዲያገኘ ህኔታዎችን
የመጀቃል፣

ዕ) መንግስት የሚያከራዩትዎን የህንጻ
ግንባታ ተረጋናቶችን ይከታተላል;
ክፍያ እንዲፈጸም ያደርጋል፣ እናቅዱሙን
ይመዘኛል፣ የጠጠሙ ትግርኖን አጥቢ
የመናትኑ ሆኖ ለመንግስት ያቀበል፤

ዔ) የአንቀጽ ጉባኤዎችን የጠራዎች፣ የግንባታ
የአረካቦ ያደረገን አስመልክቶ አስፈላጊ
በዚ ገዢ ቁጥር ያደርጋል፣ የመስተካከለ
ዶርምጃው ይመሰል፤

ዕ) አንቀጽ በአካባቢ በግንባታ የግንባታ
አዋጅ እንዲሰሩ የአንቀጽ ተረጋናቶች
ዋጋ እንዲቀንስ ተናትና የተለያየ ይረዳዎችን
አዘጋጅ ሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል;

ዔ) በግንባታ ሥራ ላይ ለመሆኑ
የተንተሸከተኬትና አማካይነት ፊቃድ ጥያቄ
ልቀርብ መርምር የመሆኑ ፊቃድ ይሰጣል፤
ይደናል፤ ይረዳን ያሳይችል፤ ይመዘኛል፤
የተሰጠው ፊቃድ ከሆና ከመሆኑ ሥነ
መግባር ወጪ በስራ ላይ መዋለን
ከረጋግዢ ይሰርባል፤ በእሌፋዣናው ላይ
ተመስረቱ ከንተሸከተኬችን አማካይዎችን
በዚ በመለያት ለተተርጉ እንዲያውቁዎ
የደርጋል፤

ዔ) የአንቀጽ ተረጋናቶችን የተንተሸከተ ይዘጋ
ይደና፤ የግንባታ ውጋ እንዲሁጋድ ያደርጋል፤
ተዘጋጅ የቀረበውን ወድቂል፤ እነዚህ
ገዢ በማስመልክቶ ለመንግስት የክር
ይመጣል፤

ዔ) በተተሸከተ ወሰኑ የሚሰሩ መሰረት ለማዋች
ይዘጋጅ የግንባታ ሥራዎች ይረዳዎችን
መቀው መመራታዊዎች ይጠመዋል፤
የወድቂል፤

- 33) Evaluate and approve bid documents pertaining to government construction projects; empower other organs to do same;
- 34) Examine and facilitate conditions to give solution for variation or addition of construction work, price fluctuation, disputes relating to construction of projects
- 35) Follow up government building construction projects; cause payment; evaluate its performance; find solution for problems and propose recommendations for the government;
- 36) Undertake control, regarding bid standard construction and transfer of building construction when necessary; take corrective measure;
- 37) Undertake study and prepare various standards to construct buildings using local materials to minimize construction costs; implement the same;
- 38) Evaluate a request submitted to become a contractor and consultant issue license for contractors and consultants; renew; upgrade; register; cancel where it is used unlawfully and unethically; notify sectors by classifying contractors and consultants based on their performance;
- 39) Cause the preparation of design standard, contract administration, building construction and project price; approve the same; give advice to the government concerning these matters;
- 40) Evaluate and approve whether infrastructures undertaken in the urban areas are done as per the design and construction standards.

